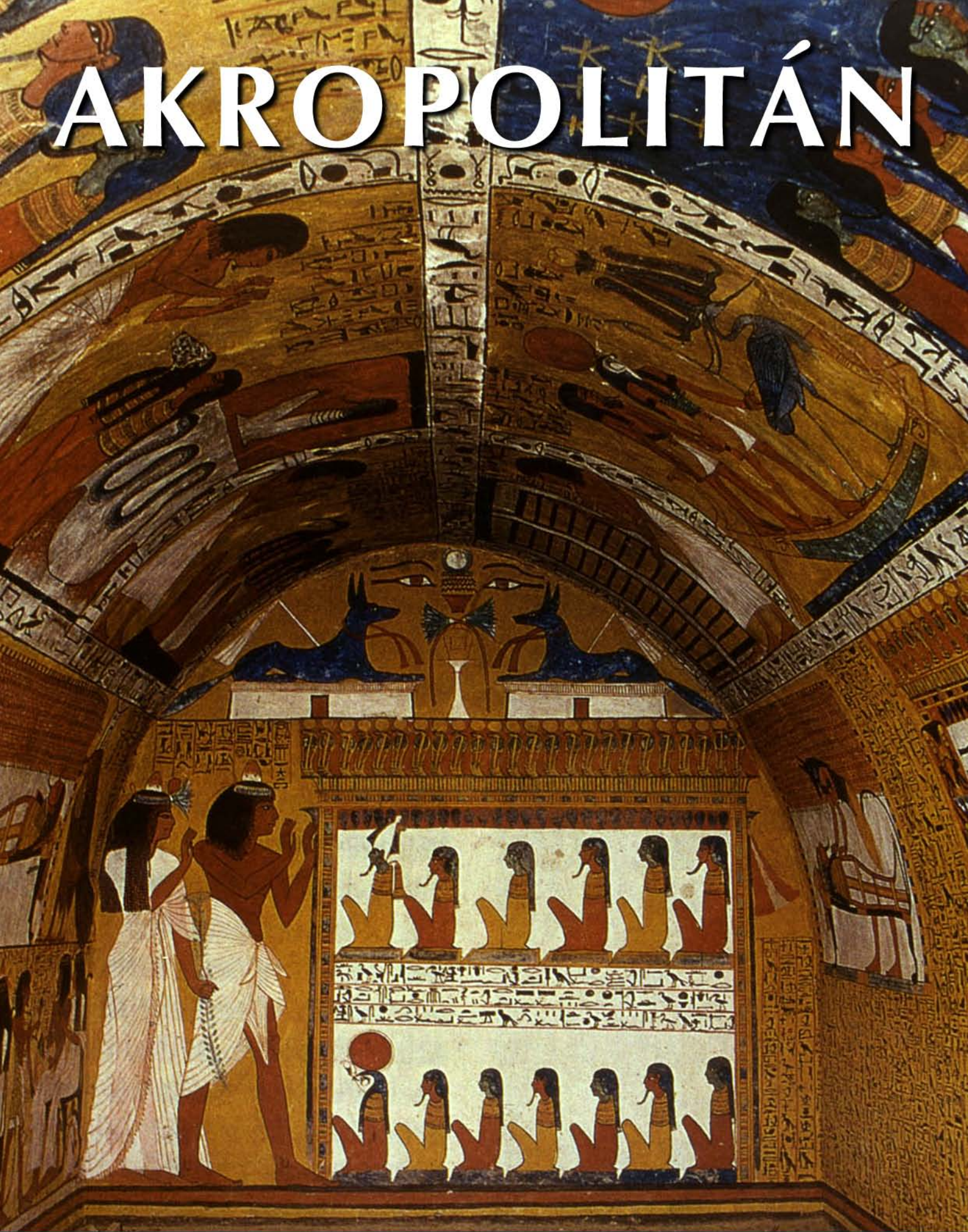

AKROPOLITÁN

AKROPOLITÁN

FILOZOFIE - KULTURA - DOBROVOLNICTVÍ

Elektronický časopis č. 176, leden 2025

Filozofie, kterou navrhujeme, je způsob života dostupný všem, což znamená uplatňování učení velkých mudrců v praxi.

Kultura je uskutečňování lidských hodnot v životě, čímž se stává aktivní, využívá kvality každého člověka a rozšiřuje obzory.

Dobrovolnictví je plodem vůle vložené do služby ostatním. Neexistuje větší bohatství, než je ochota.

BRNO

www.akropolis.cz/brno

HRADEC KRÁLOVÉ

www.akropolis.cz/hradec

LIBEREC

www.akropolis.cz/liberec

OLOMOUC

www.akropolis.cz/olomouc

OSTRAVA

www.akropolis.cz/ostava

PLZEŇ

www.akropolis.cz/plzen

PRAHA

www.akropolis.cz/praha

ZLÍN

www.akropolis.cz/zlin

Šéfredaktorka

Slavica Kroča

Odpovědná redaktorka

Ivana Hurytová

Redakce a grafická úprava:

Eva Bímová,

Martina Flaitingrová, Ondřej Aksamít,

Jana Aksamítová, Petra Pavlíčková,

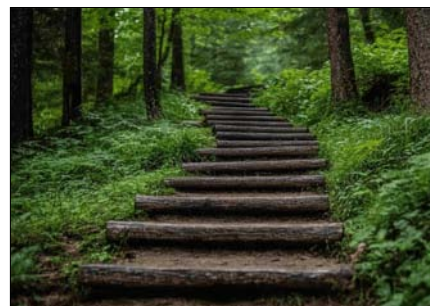
Samuel Bíma, Aleš Gabriel

Nová Akropolis se nemusí plně ztotožňovat s obsahem uveřejněných textů, odpovídají za ně výhradně jejich autoři.

Všechna práva vyhrazena.

Tento časopis nebo jakákoli jeho část nesmí být reprodukovány v jakékoli formě bez předchozího písemného svolení vydavatele.

5

DÁT SMYSL NAŠIM KROKŮM

MŮJ PŘÍTEL HMYZ

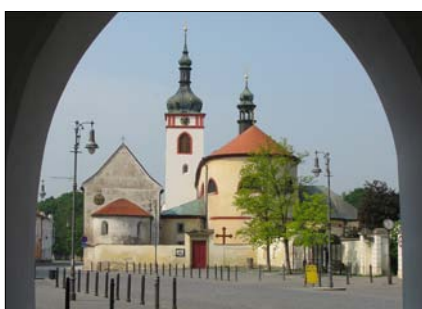
6

9

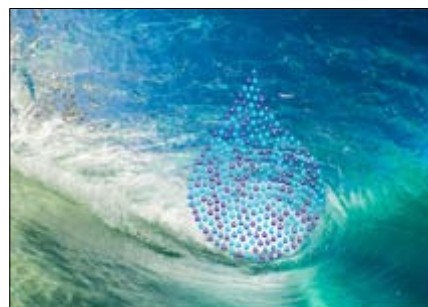
VÁŽENÍ DUŠE, POJETÍ ŽIVOTA
A SMRTI VE STAROVĚKÉM EGYPTĚ

11

STARÁ BOLESLAV: SÍLA STŘEDU

13

OD SLZY K MOŘI

Jak většina z vás ví, Nová Akropolis existuje ve více než 50 státech světa s množstvím poboček, v nichž jako Škola Filozofie šíří lásku k moudrosti, neboť název pochází z řeckých slov philos: „láska“ a sophia „moudrost“.

Nabízíme Ideál, který prostřednictvím filozofie umožní rozvoj jednotlivce, abychom společně mohli činy přispívat v oblasti kultury a dobrovolnictví.

V roce 2025 v České republice budeme slavit naše 40. výročí, i když jsme prvních 5 let pracovali „neoficiálně“, než jsme konečně po sametové revoluci získali registraci.

Vykonáváme mnoho užitečných děl: pomáháme při povodních, pořádáme výstavy pro nevidomé, sbírky pro opuštěné děti, přednášky pro seniory, umělecké dílny pro děti základních i středních škol, opravujeme útulky pro zvířata... A nelze vyjmenovat úplně všechno, čím ve společnosti přispíváme, protože je toho opravdu hodně. Nemluvě o kurzech filozofie a přednáškách ze všech oblastí vědy, umění, historie...

Začíná rok 2025 a já bych vám tak ráda popřála všechno nejlepší a opravdu vám to i přeji. Ale... jelikož existujeme ve více než 50 státech, ráno, když vstanu, si nejprve přečtu zprávy, protože vždy se v některé z těchto zemi něco stalo, a já přemýšlím, zda jsou moji kamarádi idealisté v pořádku.

Někde zuří válka, jinde potopy, zemětřesení, stávky, demonstrace...

A tak si říkám, zda by nebylo lépe popřát vám MÍR, opravdový, takový, který jsme si užívali v posledních desetiletích 20. století, když jsme mysleli, že už nám nikdy a nic nebude hrozit.

Doufám, že se na těchto stránkách budeme setkávat ještě dlouho a v klidu si číst články, které nás obohacují a jsou potěšením pro naši duši.

Proto vám, ještě jednou, jménem celé redakce přeji ŠŤASTNÝ NOVÝ ROK 2025 a Nové Akropolis vše nejlepší v roce jejího 40. výročí.

Slavica Kroča

SLON SNIL O INDII

Podobenství

Jednoho dne přijeli z daleka lidé do Indie koupit slona. Vybrali si jednoho mladého a zdravého, který právě dovršil dvanáct let. Koupili ho a odvedli do své vlasti na jiném konci světa.

Od počátku ho využili na ty nejhorsí práce, a tak silný a odolný mladý slon vykonával ty nejtěžší úkoly a nic ho nedokázalo zlomit.

Plynuly roky, a z mladého slona vyrostl ten největší a nejsilnější slon, pro něhož žádná práce nebyla těžká..., jen v průběhu let úplně zapomněl na svou vlast.

Zcela si zvykl na službu lidem a jeho život se změnil pouze v práci a zapomnění.

Sloni však žijí dlouho. Jednou v noci, když uplynulo 88 let od jeho odchodu a on dovršil celé jedno století, měl slon sen o Indii. Jasně viděl svůj rodný kraj, pochopil, kdo je, odkud pochází a kde je jeho pravé místo.

A tak se mocný slon probudil ze svého snu, strhl své řetězy a vydal se směrem do Indie, do svého domova, ke svým přátelům, ke své pravdě a ke své kráse! Nikdo se ho neodvážil zastavit, neboť před mocí probuzeného, který zná svou cestu, padají všechny překážky, ustupují všichni protivníci.

Od té doby se o každém, kdo si najednou jako ve snu uvědomí omyly minulého života a objeví pravdu o sobě, skoncuje s životem falešným a začne nový, opravdový život, říká: Slon snil o Indii! □

DÁT SMYSL NAŠIM KROKŮM

Delia Steinberg Guzmán

Kromě jiných psychických nemocí je naše doba svědkem častých krizí nerozhodnosti a zmatku lidí. Je mnoho těch, kteří nechávají život plynout v neustálém neklidu, vyvolaném tím, že nevědí, co dělat, ani jak to dělat, aby dosáhli žádoucích účinků.

Existují tací, kteří, aby se této prázdnotě vyhnuli, se vrhají do určitých činností v očekávání, že poskytnou jejich životu smysl. A takto ve studiu nebo v práci hledají záchranu ze situace, která má bezpochyby kořeny v hlubinách jich samých. Jakákoliv praktická činnost postrádá hodnotu, pokud ten, kdo ji uskutečňuje, nezná motiv svého jednání.

Vždy se musíme zeptat *proč* a *kam*.

Proč: protože musíme znát opravdovou užitečnost věcí, které děláme. Vše, co má za cíl pouze vyplnit prázdnotu nebo zbavit nás úzkosti, nepřinese vytoužené výsledky. Až skončí toto období uměle zaplněné jen proto, abychom utekli od sebe sama, znovu se vrací neklid a zmatek.

Člověk si myslí, že se zmýlil v povolání a práci, a hledá další, aby napravil chyby; zanedlouho odhalí, že se znovu ocitá ve stejném psychickém stavu. Budou obviňováni ti, kteří nás poučují, společnost, jež nenabízí dostatek prací, které bychom mohli vykonávat, ale – bez ohledu na to, že v některých případech to může být pravda – vina je téměř vždy na tom, kdo neví, proč něco dělá, nebo něco dělá, aniž by věděl, čeho tím chce dosáhnout.

Proč: chci snad vědět více, vnitřně se zlepšit, psychicky se rozvinout, ovládnout určitou látku, abych ji aplikoval v konkrétní práci, pomoci ostatním? Nebo v jednodušším případě vydělat peníze, koupit věci, které potřebuji, cestovat...? *Proč*: tato otázka nesmí chybět, ale stejně tak nesmí chybět odpověď, vždy, a pokud to není jen proto, „aby se zaplnil čas“. Cíl našich činů musí být praktický, aplikovatelný, musí mít smysl, který dokáže zaplnit prázdnotu a potřeby ve světě a v nás samých...

Kam: když se pohybujeme, musíme mít před sebou jasně stanovený a vytyčený směr. „Proč“ nám dává smysl, a „kam“ určuje kroky, které musíme ujit, a způsob, jak je uskutečnit, aby nás přivedly k určenému cíli. Beze směru naše činy podstupují riziko, že se rozplynou v prázdnotě prostoru a času, což zvětšuje naši úzkost, když zjistíme, že nedokážeme dosáhnout konkrétní cíle.

Ten, kdo říká „kam“, také určuje prostředky k dosažení, neboť znalost toho posledního poskytuje schopnost obdržet adekvátní nástroje. □

MŮJ PŘÍTEL HMYZ

Carlos Adelantado Puchal

Jeden večer, tak jako po většinu večerů, jsem si vleže v posteli četl knihu. Byla to kniha přednášek profesora Jorge A. Livragy.

Končil den, všude kolem tma, ticho...

Při světle malé lampičky na nočním stolku se má intelektuální aktivita v okamžicích před usnutím prodlužovala.

Četba, rozjímání, mír v srdci... Vše bylo dokonalé.

Najednou se objevil on, drobný hmyz. Otravný, lhostejný k mé přítomnosti a neschopný zůstat v klidu. Snažil jsem se ho ze své knihy setřást, ale bylo to zbytečné; vracel se znovu a znovu. Pokusil jsem se tedy na něj nemyslet, ale to se mi také nepodařilo. Už se stal aktivní součástí nepříjemného pocitu, který mě přepadl.

Ten potutelný host se vždy objevil na stránce, kterou jsem četl, a pokaždé, když jsem stránku otočil, s mírným výskokem znovu vstoupil na scénu.

Uf, bylo to nesnesitelné.

Bylo to natolik obtěžující, že jsem se rozhodl věnovat tomu maximální pozornost.

Tato malá bytost ke mně přišla, protože ji přilákalo světlo lampičky. Samozřejmě!

Pro něj to bylo místo, kam je zapotřebí přijít, jedinečné místo. A já najednou myslel na všechny bytosti, které jdou za světlem, na všechny, kteří krácejí dlouhou cestou Života.

V tom okamžiku se drobný hmyz proměnil na představitele všech těch, kteří se cítí být přitahováni tím krásným, tím pravdivým, tím dobrým a spravedlivým. Najednou se mi všudypřítomný zákon evoluce odhalil ve své nejautentičtější podobě.

A tak po vzájemné dohodě jsme se já a hmyz podělili o moudrost profesora Livragy. Čas ubíhal, a ani jsem přesně nevěděl, za jak dlouho hmyz, stejně jak se objevil, tak i zmizel. Listoval jsem knihou a upřímně jsem se obával, jestli ho náhodou nepostihlo nějaké neštěstí. Nenašel jsem ho.

Hledal jsem ho mezi stránkami. Nebyl tam. Už jsem ho víc nespatriil. A pocítil jsem určitou bolest. Kvůli těm, kteří jednoho dne opustí přítomnost světla a ponoří se do temných nepoznaných oblastí. Kvůli těm, kteří kráčejí po našem boku a jednoho dne najednou už nekráčejí.

Mohu vás ujistit, že ten maličký hmyz, obrovský příklad ve své titěrnosti, mě bude provázet ještě dlouho. Ve skutečnosti už od našeho setkání uběhlo několik měsíců, a mně se ještě nepovedlo na něj zapomenout.

A už ani nechci.

Velice mi pomohl, abych nezapomněl na to, že všechny živé bytosti jdou vždy za světlem a že na této cestě uskutečnění nikdy nezůstáváme osamoceni.

A tak kráčíme, velcí i malí, cykličtí i věční, pomalí i rychlí, konformisté i rebelové, usedlí i dobrodružní, elementy i mocnosti..., všichni a všechno.

Veliká symfonie života. □

TAJNÝ IDEÁL TEMPLÁŘŮ, DELIA STEINBERG GUZMÁN

Je zřejmé, že v průběhu dějin neprobíhá všechno ve stejné rovině, neprobíhá všechno na stejné úrovni. Dějiny neplynou, jako by to byla rovná cesta, bez jakýchkoli nehod. Existují okamžiky vyšší, okamžiky nižší, existují historikové, kteří tento proces znázorňují jako sinusoidu, nebo Platon, který ho vysvětluje jako spirálu, která se zvedá a pokaždé se více blíží své vlastní ose.

Ve všech těch různých, ale zásadních okamžicích se zdá, jako by se všechno snažilo o to, aby se v obtížné lidské evoluci udělal krok dopředu. Proto chci považovat Templáře za jednu z těchto velmi zvláštních částí dějin lidské evoluce.

Za skupinu lidí shromážděnou kolem nějaké zvláštní osobnosti, která je jedním článkem řetězu.

Tento řetěz není viditelný pořád, není viditelný každý den, jeho články se objevují čas od času. A jsou hned poznat, protože mají svoje ojedinělé charakteristiky. Jednou z typických charakteristik Templářů a dalších podobných skupin nebo dalších mudrců, které můžeme zkoumat, je jejich NADČASOVOST.

Přestože působí v daném čase, přestože se přizpůsobují charakteristikám své doby a systému, který v jejich době funguje, mají něco, co dobu překračuje. To něco jako by přicházelo z dřívějších dob, z nejstarší minulosti, a vrhá se to do budoucnosti se vzácným promítnutím ve svém okamžiku. Není to nic módního. Není to něco, co přichází a odchází, nýbrž to má mnohem větší dopad, jednak proto, že se to usazuje na velmi pevné kořeny, a pak proto, že se to vrhá dopředu. Templáři mohli přijít, aby se ujali role dalšího článku v tomto řetězu, který na sebe bere otázku lidské evoluce.

Vždy, když se mluví o EVOLUCI, čímž nemyslím evoluci druhů, fyziologické zlepšování nebo lepší fungování našeho fyzického stroje..., ale onu druhou evoluci, onen vnitřní růst, onen hluboký rozvoj člověka, objevuje se faktor MOUDROSTI.

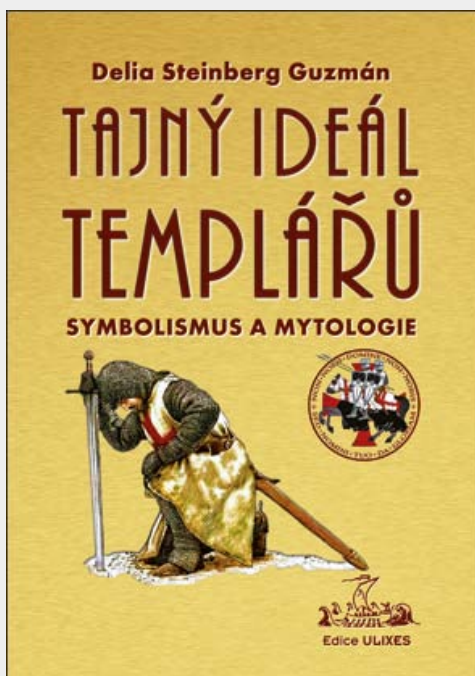
Často se s termíny Poznání a Moudrost zachází stejně, ale je žádoucí učinit mezi nimi rozdíl.

O Poznání se mluví, když zmiňujeme věci, které se učíme nebo chápeme racionálně. Ale Moudrost je něco více než poznání. Je to poznání, které lze žít, transformovat ho do vnitřního projevu. Moudrost dokáže lépe oddělovat hodnotné od nehodnotného. Moudrost nepracuje pouze s uvažováním, nýbrž to často dělá na základě vyšších pojetí, intuice, okamžitého vnímání. A když mluvíme o Templářích a o evoluci, nepochybně nemůžeme brát v úvahu tento rozvoj člověka, aniž bychom v souladu s ním zároveň nebrali v úvahu moudrost a poznatky, které tento lidský rozvoj podpírají. Tyto poznatky jsou nadčasové.

Věnujeme-li se přezkoumání dějin nezaujatě, nebo lépe řečeno s eklektickou touhou, pokud čteme o rozvoji různých národů a o jejich důležitých okamžicích,

tak zjistíme, že se u všech objevují klíčové koncepty, které se systematicky opakují.

Je zbytečné pokoušet se držet vnějších rozdílů, dle kterých jsou nám věci předkládány, protože záhy se objevují zásadní koncepty: základní ideje, které nacházíme v hlubinách veškeré metafyzické moudrosti, veškeré filozofické moudrosti. Koncepty vztahující se k univerzu, k zemi, k člověku, k lidským potenciálům, k osudu člověka, k jeho vztahu s Bohem.

V našich sídlech nebo na www.vecnakrasa.cz

V této části roku, kdy vládne tma, i když den se již prodlužuje, se nám stále ještě při pohledu kolem sebe může zdát, že život utichl. Ukryl se z velké části někam, kde jej nedokážeme vnímat, avšak víme, že se neztratil, nezmezil, ani nezaničil. Také víme, že již brzy začne znovu proudit do našeho světa mladý, silný a plný tvůrčí energie, aby svět i naše srdce naplnil radostí.

V naší části světa se nacházíme ve zvláštním myšlenkovém prostředí z hlediska času i prostoru, neboť zde žije mnoho lidí, kteří věří ve smrtelnost života, a proto se tohoto konce bojí. Podíváme-li se do nejhlubších známých dějin i na současný svět jako celek, zjistíme, že tento pohled je velmi ojedinělý. Přitom jeho slabinou je, že přináší strach ze smrti a nebytí, bolestivé lpění na životě našem i lidí nám blízkých, často více z pohnutek sobeckých než humánních, a brání nám se skutečně radovat ze života a těšit se z toho, co přináší, navzdory všem přítomným nejistotám, neúspěchům či bolestem.

Krásným příkladem společnosti, která se smrti nebála, byli starověcí Egypťané. Pro ně byl Život jediným, nepřetržitým, a to od doby stvoření světa až do jeho konce, kdy opět splyne se Stvořitelem. Pravděpodobně se většina z nás někdy setkala s nějakou verzí egyptského Vážení duše a případně i četla nějakou knihu k tomuto tématu. Vzhledem k naší současné kulturní zkušenosti si mnoho lidí tento posmrtný soud představuje jako něco rizikového, osudového, protože kdo u něj neuspěje, s tím to špatně dopadne.

Na tomto soudu však nebylo nic deprimujícího. Cílem života lidské bytosti je zcela probudit jiskru boha ve svém nitru a znovuzrodit se na této úrovni vědomí. Vážení srdce, tedy nádoby našich skutků, oproti tomu nejlehčímu v univerzu, pířku bohyně Maat, symbolu pravdy, dobra a spravedlnosti, přináší naší vlastní nesmrtelné duši poznání o tom, jak daleko jsme na této cestě došli, které chyby musíme napravit a jaké zkušenosti budou oporou pro naše další kroky. Vše je zároveň zapsáno bohem Thothem do análů přírody pro budoucí použití na naší další cestě Živodem.

Po vážení je člověk-duše přijat do nebeského království, které má sedm základních úrovní. Každý však může dojít pouze tam, kam mu jeho zkušenosti a vlastní získaná moudrost dovolí, protože mezi těmito světy jsou brány a ty dovolí projít jen těm, kteří jsou připravení. Poslední branou mohou projít pouze ti,

kteří chápou podstatu dvojí pravdy, a znají tak nejen pravdu pozemskou, ale dosáhli i poznání pravdy nebeské.

Ti, kteří nedošli na konec cesty, se v okamžiku, kdy přijde jejich čas, znovu vracejí do hmotného světa, aby se narodili a skrze nové skutky posílili své poznání pravdy a pozvedli své vědomí blíže k jiskře své božské podstaty, aby se jednou, podobně jako ti, kteří se již znovuzrodili na božské úrovni, do tohoto světa nemuseli vracet. Ale nerodíme se proto, abychom trpěli, ale abychom i přes různé těžkosti život žili, prožívali a užívali si jej radostně, protože pobyt na tomto světě není trest, bolest, strach a utrpení, ale příležitost vítězit, překonávat se a růst.

Tento postoj k životu Egypťany pravděpodobně zbavoval mnohých strachů a bolestí. Proto, jako hluboce věřící lidé, žili život radostný a smysluplný, neboť měli cíl, který byl stejně tak individuální, jako kolektivní. Každým krokem a činem se blížili božské dokonalosti.

Takzvaná *Egyptská kniha mrtvých* byla ve své době nazývána například *Výstup Duše do bezbřehé Záře* nebo *Výstup Duše na Světlo denní*. Byla průvodcem v životě po smrti těla. Ale její význam spočíval především v tom, že byla radou a oporou pro ty, kteří se v tomto světě snažili žít svůj život co nejlépe, aby dosáhli co největšího vnitřního růstu. Proto zde najdeme tzv. negativní zpověď, která definuje cíl, tedy dokonalý morální život člověka v tomto světě, umožňující mu probudit vnitřní božské Já. Pro nás, kteří jsme na stezce, platí, že musíme žít tak, abychom mohli podat výčet: *toto a toto dobré jsem udělal*, ale ještě obtížnějším cílem, jak ukazuje negativní zpověď, je moci říci: *Neublížil jsem lidem, ... Nedal jsem přednost nespravedlnosti před spravedlností, ... Nerouhal jsem se Bohům, ... Neodepřel jsem podporu chudákovi, ... Jsem čist! Jsem čist! Jsem čist!* □

STARÁ BOLESLAV: SÍLA STŘEDU

Petr Koubek

Lidská bytost má mnoho potřeb, od těch nezákladnějších (potravy, spánku, bezpečí) až po ty jemnější (nalezení svého místa ve světě, smyslu, rovnováhy). S tím souvisí i potřeba nalezení osy, jak své vlastní, tak osy celé společnosti. Takovým středem může být v rámci domova krb, ve větší obci pylon, chrám, věž, pyramida... Pro národ je takovým středem místo, kde se soustředí jeho moc a síla. V české historii najdeme více takových center. Mezi nejstarší můžeme řadit horu Říp, ale také Budeč, Libušín, Levý Hradec, Vyšehrad, Pražský hrad.

Takový symbolický střed národa však nemusí vždy souhlasit s mocenským centrem. I v českých dějinách najdeme období, kdy se vláda přesunula na habsburský dvůr ve Vídni a Pražský hrad plnil pouze administrativní úlohu. Vystala potřeba nalézt místo, které by českému národu pomohlo se sjednotit. Nabízelo se mnoho starodávných míst a volba nakonec padla na město spojené s tajemnou smrtí a prvním hrobem sv. Václava.

Svatý Václav byl v této pohnuté době chápán nejen jako ochránce, ale také jako duchovní vůdce Čech. To nám dosvědčují i legendy spojené s jeho vojskem, ukrytým v Blaníku, které je připraveno pomoci národu, až bude nejhůře. Rytíři z hory sice zatím nevyjeli, ale neznamená to, že se v legendě neskrývá střípek pravdy. Jen ji nesmíme vnímat doslovně. Sv. Václav není archetypem neohroženého válečníka, ale spíše duchovního vůdce, nositele vnitřních morálních hodnot, porozumění, soucitu a vnitřní pevnosti. Pomoc, kterou může nabídnout českému národu, tak zřejmě bude mít jinou podobu než rytíře na koních.

Po složitém období politických a náboženských sporů, které vyvrcholily bitvou na Bílé hoře, se Stará Boleslav stala pevným základem pro znovuvybudování českého národa. Kde jinde, když nedaleko zemřel za nevyjasněných okolností český panovník, který byl symbolem soucitu, pomoci trpícím a zbožnosti? I den jeho skonu je více než symbolický: na svátek archanděla Michaela, strážce nebeského řádu, který váží lidské duše a ty dobré přenáší do nebeského království. Místem jeho posledního vydechnutí se stal vstup do kostela, na rohu jehož kostelní věže je ztvárněna vítězná postava archanděla Michaela a hluboko pod ním je postava poraženého ďábla.

Vzrůstající význam Staré Boleslavi je zřejmý z řady následných změn: U zdi oddělující kostel sv. Václava od zbytku města byla umístěna barokní socha lva z dílny Matyáše Bernarda Brauna, aby označila duchovní

střed Čech. Město se stalo jedním z nejvýznamnějších poutních míst, hlavní pouť se konala 15. srpna a 28. září. Uvádí se, že roku 1770 zde bylo podáno sto tisíc svatých přijímání.

Na průčelí poutního kostela Nanebevzetí Panny Marie vítá poutníky zvětšený motiv palladia zářící zlatem. Tento předmět dostal podle legendy Václav od své babičky sv. Ludmily už jako dítě ve formě ochranného přívěsku a v okamžiku smrti ho svíral v ruce. Palladium známe už z antiky. Palladion (latinsky palladium) se nazývala socha bohyně Pallas Athény, která poskytovala ochranu místu, kde stála. Nejstarší známe z líčení trojské války, ale palladia se nacházela i v Athénách, Spartě, Delfách či v chrámu bohyně Vesty v Římě. Křesťanství myšlenku palladia převzalo a na místo řecké bohyně postavilo Pannu Marii. Je to ukázka asimilace starších motivů a obřadů a zároveň potvrzení nestárnoucích potřeb člověka po bezpečí a stabilitě.

Příklad Staré Boleslavi nám může pomoci pochopit, že střed mocenský, geografický a duchovní nejsou vždy totožné. A že podle středu, který si vybíráme pro znovuzískání jednoty, můžeme lépe pochopit potřeby a vlastnosti národa i člověka. Ať se i vám podaří nalézt svůj vlastní střed, který dá vašemu životu tak potřebnou stabilitu a pevnost. □

OD SLZY K MOŘI

Jana Stará

Celý náš život hledáme jistý druh rovnováhy, harmonie ve vztahu k sobě samému a ke světu. Všechna voda na naší planetě hledá cestu k moři. A co množství našich slz, které nám kanou z očí? Také hledají cestu k moři, k oceánu, do životodárného lůna Matky Země, k velké jednotě?

Vzpomínáte si, kdy vám naposledy tekly z očí slzy a z jakého důvodu jste plakali? Byl to pláč způsobený krájením cibule, nebo jste plakali z radosti či ze žalu? Není pláč jako pláč. Vždy, když nám kanou slzy, má to jiný důvod, jinou příčinu. Pomyslná nádoba toho, co můžeme vydržet, přetekla a spustí se vodopád, povodeň, aby se odpustil přetlak uvnitř našeho nitra a nastolila se rovnováha, kterou potřebujeme k životu. Jsou to rozmanité emoce, jež spouští tuto „vodní elektrárnu“, kterou v sobě máme.

Rovnováha se na jednotlivých úrovních člověka projevuje různě. Na fyzické úrovni toužíme být zdraví a plní energie, vitality. Když jsme zdraví, nic nepřebývá ani nic nechybí. Abychom udrželi rovnováhu na úrovni psychické, to už je složitější. Stačí totiž jemný podnět, jako bychom jen lehce zavadili o strunu nějakého nástroje, a hned začneme vibrovat. Můžeme být i rozladěni. Hledáme proto vnitřní stav klidu a míru, kdy jsme jako moře bez velkých vln, klidné, mírné, jen tak zvolna se pohupující v nekonečném pohybu.

O očích se říká, že jsou bránou do duše. Jsou spojovány s elementem vody. Voda dává život a umí odplavit vše špinavé a škodlivé. Naše oči potřebují vláhu, abychom dobře viděli. A toho bez slz nedocílíme. Slzy nejen zvlhčují oko, ale umožňují i to, aby klouzala víčka, abychom ostřeji viděli, protože zarovávají mírné nerovnosti, které se vyskytují na rohovce. Slzy jsou našimi strážci, ochranou před infekcí s antibakteriálními účinky, protože některé proteiny, které obsahují, umí rozkládat stěnu bakterií. Slzy se zároveň starají o to, aby se nebezpečné nebo nadbytečné látky, které jsou v těle, vyplavily. Mohou to být různé toxiny nebo stresové hormony. Už jen z tohoto pohledu nemůžeme slzy vnímat jako nepřítel. Jsou poslem smutku, ale mohou být i důsledkem velkého štěstí či dojetí. Vždy ale přinášejí i úlevu a celkově přispívají k našemu zdraví, jak fyzickému, tak psychickému. Naše moc nad nimi je omezená. Vůlí jejich tvorbu neovládáme. Nanejvýš je můžeme někdy trochu potlačit, aby nevytryskly jako vodopád. Ale jejich přirozenou tvorbu sami od sebe nezastavíme. Jsou naší součástí a jsou zapotřebí.

Připomeňme si nyní stručně anatomii oka, abychom si dokázali představit, jak a kde slzy vznikají. Oko máme uložené v očníci a chráněné nadočnicovým obloukem s obočím. Vpředu je chrání pohyblivá víčka

s řasami a pod nimi jemná blanka spojivka. Do spojivkové štěrbině ústí slzné žlázy produkující slzy. Vnější vrstvu oční koule tvoří vazivová blána bělima, v přední části přechází bělima v průhlednou rohovku. Střední vrstvu oka tvoří prokrvená cévnatka, která vyživuje oko, vpředu přechází v barevnou duhovku. Uprostřed duhovky je kruhový otvor zornice. Za zornicí je průhledná pružná čočka. Vnitřní vrstvu oka tvoří sítnice se světločivnými buňkami. Na očních víčkách máme také Meibomové žlázy, které dodávají slzám mastnou složku. Je to vrstva složená z lipoproteinů, které se při mrknutí oka po rohovce rozprostou. Vrstva je ale velmi tenká, takže nezkrusuje vidění, přitom ale brání odpařování slz z oka.

Slzy se tvoří v slzných žlázách v horním a dolním víčku v očích lidí a některých savců. Vědci se dříve domnívali, že např. u psů se slzy vylučují pouze z důvodu zvlhčení a čištění oka. Ale zjistili, že i psi pláčou při pocitu štěstí, například při setkání se svým pánem. Sice jim slzy netečou jako lidem, ale způsobují „skleněné oko“. I savci mají své emoce.

A co slzy obsahují kromě vody? Je to sůl jako v mořské vodě, bílkoviny a další organické sloučeniny. Mrkáním se slzy roztírají po rohovce a odtékají do slzného vaku a dále slzovodem do nosní dutiny. Proto, když slzíme, máme potřebu i smrkat. Slzy mají nezastupitelnou roli. Pokud jich není dostatek, cítíme únavu a řezání nebo pálení v oku. Slzy nám prostě vždy přinášejí úlevu, a to jak z čistě biologického důvodu, tak úlevu na psychické úrovni.

Mohlo by se nám zdát, že slzy, které nám stékají po tváři, jsou stále stejné. Jde přeci o stejné slzné kanálky, chutnají vždy slane... Ale není tomu tak. Slzy nejsou stejné. Mají jiné složení podle toho, co je jejich příčinou. Jeden typ jsou slzy jako vláha pro oči, jiné složení budou mít slzy vyplavující se při smíchu, zívání nebo při podráždění očí některou z potravin a úplně jiné složení budou mít slzy, které se derou z očí při úzkosti, smutku, dojetí a dalších typech podobných emocí.

Žlázy v našem těle reagují na potřebu organismu a podle toho vylučují příslušné látky. Z toho důvodu cítíme po pláči úlevu, protože bylo vyloučeno mnoho toxinů a stresových hormonů.

Plačme, když to potřebujeme. Nechme slzy stékat a pomáhejme všem, kteří potřebují utiřit a pomoci s něčím, co způsobilo jejich pláč. Existují i slzy soucitu a je na nás všech, abychom se dívali kolem sebe a pomáhali tam, kde je to zapotřebí.

Ale nech, aby žhavé lidské slzy kanuly jedna po druhé do tvého srdce a tam zůstaly, dokud není odstraněna bolest, která je způsobila.

Tyto slzy, ó ty nejmilosrdnějšího srdce, jsou potoky, které zavodňují pole věčného milosrdenství... Helena Petrovna Blavatská: Hlas ticha □

PROGRAM AKTIVIT

LEDEN 2025

C. G. JUNG – FILOZOFIE A PSYCHOLOGIE
kurz - Praha

PLATONOVO UČENÍ O IDEJÍCH
přednáška - Brno, Liberec, Ostrava, Praha,
Zlín

PRAKTICKÁ RÉTORIKA
kurz - Olomouc, Plzeň

STOICISMUS V MODERNÍM SVĚTĚ?
kurz - Plzeň, Zlín

VNITŘNÍ SÍLA
kurz - Brno

ÚNOR 2025

PRAKTICKÁ PSYCHOLOGIE
kurz - Liberec, Praha, Plzeň

CESTA K VÍTĚZSTVÍ
literární kavárna - Ostrava, Plzeň, Praha

PSYCHOLOGIE POHÁDEK
kurz - Ostrava, Plzeň

PŘEDNÁŠKY NA YOUTUBE

KLÍČE K MOTIVACI
On-line přednáška
Čtvrtek, 23. ledna 2025 19 hodin

PSYCHOLOGIE A POHÁDKY
On-line přednáška
Čtvrtek, 27. února 2025 19 hodin

SLEDUJTE NÁS

[@NovaAkropolis](https://www.youtube.com/@NovaAkropolis)

[Nova.Akropolis.Ceska.republika](https://www.facebook.com/Nova.Akropolis.Ceska.republika)

KURZ FILOZOFIE PRO ŽIVOT

Chtěli byste lépe poznat sami sebe a svět, který nás obklopuje? Máte otázky a hledáte odpovědi? Existuje více cest, jak je najít. A jednu z nich odjakživa nabízí filozofie. Když se dnes řekne slovo filozofie, často si představíme teoretickou disciplínu odtrženou od praktického života. Tento kurz vám přiblíží filozofii takovou, jaká ve své podstatě je: srozumitelnou a užitečnou v našem každodenním životě.

Filozofie pro život

PŘÍRODNÍ FILOZOFIE
ČLOVĚK A UNIVERZUM
ODKAZ DÁVNÉ INDIE
ZÁHADY TIBETU
BUDDHISTICKÁ FILOZOFIE
MOUDROST ČÍNY
VÝZVA ŽIVOTA VE SPOLEČNOSTI
PLATON A „MÝTUS O JESKYNI“
ARISTOTELES
PLOTIN A NEOPLATONICKÁ ŠKOLA
DŮLEŽITOST VÝCHOVY
EGYPT
ŘÍM A STOIKOVÉ
DĚJINY, PAMĚŤ A ZKUŠENOST
DĚJINY A MYTOLOGIE
HISTORICKÉ CYKLY
SVOBODA A OSUD

Součástí kurzu jsou cvičení rozvíjející schopnosti člověka:

POZORNOST
KONCENTRACE
PAMĚŤ
IMAGINACE
VŮLE atd.

PODROBNOSTI NA ODKAZU [ZDE](#)

Každý nový začátek
pochází z konce
nějakého jiného začátku.

Seneca

NOVÁ AKROPOLIS
MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE

FILIZOFIE
KULTURA
DOBROVOLNICTVÍ

www.akropolis.cz